

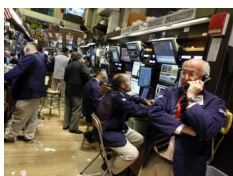
Các vụ thông tin nội gián làm xáo trộn thị trường tài chính Mỹ

Tác Giả: Thanh Hà

Thứ Hai, 29 Tháng 11 Năm 2010 14:52

Thị trường tài chính Mỹ đang bị chấn động sau các vụ điều tra của Cục Điều tra Liên bang FBI và Ủy ban Kiểm soát Giao dịch Chứng khoán SEC.

Một số doanh nghiệp bị truy tố vì tội thông tin nội gián. « Thông tin nội gián » hay "Giao dịch qua nội tuyến" là gì và tác động của các cuộc điều tra đang diễn ra hiện tại tại Wall Street ra sao? Phân tích của chuyên gia kinh tế Nguyễn Xuân Nghĩa tại Hoa Kỳ.

Thị trường chứng khoán New York
Reuters

Thanh Hà: Xin chào anh Nguyễn Xuân Nghĩa. Vì có quan FBI và đang giám sát doanh nghiệp Mỹ gần Đài Loan đã tiếp nhận hàng loạt điều tra nhằm vào những quỹ đầu tư rất lớn của Hoa Kỳ để các thị trường tài chính quốc tế theo dõi rất sát.

Giới đầu tư cho rằng vụ này mở đầu cho đợt cuộc bắt bớ để coi là rằng lớn nhất cho đến nay, liên hệ đến tội thông tin nội gián. Đầu tiên thì bạn có nhận xét về vụ này là gì?

Nguyễn Xuân Nghĩa: Về bạn có nhận xét thì đây là hội kết của một chuỗi điều tra kéo dài từ ba năm nay và nhằm vào các quỹ đầu tư gọi là "đội xung" hay "hedge fund", tiếng Pháp gọi là "fond d'investissement alternatif". Những hội kết này lại có thể mở ra một hệ thống pháp lý là định nghĩa về tội danh "giao dịch qua nội tuyến", insider trading hay délit d'initié. Chuyện này rất rắc rối.

Nói cho gọn thì nhà chức trách Hoa Kỳ gần có Ủy ban Kiểm soát Chứng khoán, gọi tắt là SEC (Securities & Exchanges Commission), đã nhìn thấy những mối ám trong việc mua bán chứng khoán, nên đã yêu cầu có quan FBI điều tra.

Sau những năm điều tra, theo dõi và từng trát tòa cho một số cá nhân đầu tư, FBI bắt đầu tung mìn

Các vñ thông tin nñi gián làm xáo trñ n thñ trññ ng tài chính Mñ

Tñ#225;c Giñ#7843;: Thanh Hà

Thñ#7913; Hai, 29 Thñ#225;ng 11 Nñ#259;m 2010 14:52

lññi truy tñ nghi can nhñ ông Raj Rajaratnam, đñ ng đñ u tñ p đoàn Galleon Group, mñ t quñ đñ u tñ đñi xung thuñ c vào hñ ng lñ n nhñ t thñ giñi tñi New York, trññ c khi bñ đóng cñ a cách đây đúng mñ t năm.

Tuñ n qua, đñ n lññt ông Don Ching Trang Chu, gñ c Đài Loan, bñ tñ m giam. Sau đñ t này, nhiñ u nhñ vñ t khác có khi cũng sa lññi trong mñ t vñ tñ o thanh mà ngññi ta cho là rñ ng lñ n nhñ t lñ ch sñ Hoa Kñ vñ tñi giao đñ ch nñi tuyñ n.

Thanh Hà: Thñ a anh, vì sao chuyñ n ñ y lñi xñ y ra lúc này, mà không sñ m hñ n hay trñ hñ n?

Nguyñ n Xuân Nghĩa: Thñ t ra, nñ u theo dõi kñ thì ta không nên ngñ c nhiên vì đoán là sñ xñ y ra. Cái trái đã chín thì đñ n lúc bñ rung sñ phñi rñ ng! Thñ nhñ t, tñ hñ n hai năm nay, ngññi ta nghiñ m thñ y mñ t viñ c bñ t thññ ng là giá cñ phiñ u nhiñ u công ty bñ ng tăng vñ t trññ c khi có tin tñ c vñ mñ t nghiñ p vñ sát nhñ p hoñ c thôn tính công ty. Tñ c là tñ bên trong, ai đó đã xì ra nhñ ng tin tñ c riêng mà thñ trññ ng bên ngoài không biñ t.

Vñ nhñn quñ thì qua các nghiñ p vñ ñ y, nhiñ u quñ đñ u tñ loñi đñi xung hay hñ tñ - mutual fund - có lñi lñ n mñ t cách đáng ngñ. Trññ c đây, cñ quan SEC bñ chñ trính là không kiñ m soát chñ t chñ nên mñi đñ xñ y ra khñ ng hoñ ng tài chính năm 2008 nên hñ phñi thanh tra tích cñ c hñ n. Vì vñ y, thñ nào hñ cũng truy ra nguyên nhñn và thñ phñ m.

Huñ ng hñ, và đây là chuyñ n rung cây, chính quyñ n hiñ n hành nghi ngñ lñ thối làm ăñ nhiñ u khi bñ t chính cñ a các doanh nghiñ p tài chính Wall Street nên đñ c thúc cñ quan FBI phñi làm cho ra lñ. Vì vñ y, SEC và FBI mñi ráo riñ t đñ u tra và nay bñ t đñ u tung lññi bñ t.

Thanh Hà: Thñ còn "giao đñ ch nñi tuyñ n" là gì?

Nguyñ n Xuân Nghĩa: Có ngññi gñi đó là "giao đñ ch nñi gián", tôi nghĩ là chñ "nñi tuyñ n" có lñ chuñ n xác hñ n vì chñ "gián" có thñ gây hiñ u lñ m là "gián đñ p" hay "ly gián", "phñ n gián".

Giao dñ ch nñi tuyñ n là khi mñ t sñ ngññi ñ "tuyñ n trong" nñ m giñ các thông tin bí mñ t mà bên ngoài không biñ t trññ c - thí dñ nhñ biên bñ n hay kñ t quñ phiñn hñ p cñ a Hñ i đñ ng Quñ n trñ - và dùng các thông tin hñ n chñ ñ y đñ mua bán chñ ng phiñ u, là chñ ng khoán hay trái phiñ u, hoñ c bán loñ i tin đó cho ngññi khác nhñ m trññ c lñ i. Theo luñ t lñ cñ a ñ y ban SEC Hoa Kñ thì chñ nñi cái viñ c nñ m giñ loñ i thông tin không công bñ này cũng có thñ đã là mñ t vi phñ m.

Tôi lñ y mñ t thí dñ cũng nóng bñ ng tñ i Mñ là trong hai năm 2008-2009, có ít nhñ t 72 viên chñ c Thññ ng và Hñ viñ n Mñ đã mua bán cñ phiñ u cñ a các công ty mà thññ ng cñ p cñ a hñ là các nghñ sĩ dân biñ u đang có nhiñ m vñ thanh tra. Khi đó, các viên chñ c này có thñ nñ m giñ loñ i tin bên trong mà công chúng bên ngoài không biñ t. Nñ u hñ dùng tin tñ c đó đñ mua bán cñ phiñ u thì có thñ đã phñ m tñ i "giao dñ ch nñi tuyñ n".

Thông thññ ng hñ n, tñ i này liên hñ đñ n nhñ ng ngññi làm viñ c bên trong doanh nghiñ p, theo đñ nh nghĩa cñ a Mñ là viên chñ c đñ u hành và nhñ ng ai làm chñ hñ n 10% sñ vñ n pháp đñ nh cñ a công ty, và có thñ tiñ t lñ chuyñ n nñi bñ ra ngoài cho ai khác - tñ thân nhân tñ i bñ ng hñ u - đñ kiñ m lñ i. Và hành đñ ng ñ y bñ coi là phñ m tñ i hình.

Thanh Hà: Nhñ ng trong lĩnh vñ c truyñ n thông, mñ t cñ quan thông tin chuyên đñ vñ kinh tñ tài chính cũng có chñ c năng đi tìm tin tñ c then chñ t đñ biñ t và thông báo ra ngoài chñ ? Đñ ng thñ i, trên doanh trññ ng cũng có nhiñ u công ty nghiñn cñ u vñ đñ u tñ đñ cñ vñ n cho thân chñ là nên mua cñ phiñ u này hoñ c bán trái phiñ u kia thì có lñ i hoñ c khñ i lñ . Trong nhñ ng trññ ng hñ p đó, ñ u thñ cñ a các cñ sñ thông tin hay tñ vñ n là phñ i biñ t đññ c nhñ ng đñ u mà đa sñ bên ngoài không biñ t. Thñ thì liñ u hñ có can tñ i giao dñ ch nñi tuyñ n không?

Nguyñ n Xuân Nghĩa: Câu hñ i cñ a cô là vô cùng chí lý! Thñ c tñ là nó đang gây tranh luñ n trên doanh trññ ng và chính trññ ng Hoa Kñ .

Trên doanh trññ ng, cùng vñ i sñ bùng phát công nghñ tin hñ c, tñ mññi năm nay Hoa Kñ có mñ t loñ i hình kinh doanh mñ i mà hñ gñ i là "Mñ ng lññ i Chuyên gia" hay Expert Network. Đó là các công ty nghiñn cñ u rñ t chuyên sâu vñ nhiñ u lĩnh vñ c, kñ cñ đñ u tñ và chñ biñ n. Giñ i đñ u tñ phñ i mua tin tñ c hay kñ t quñ phân tích cñ a mñ ng lññ i chuyên gia này và thñ c tñ là khách hàng lñ n nhñ t cñ a đñ ch vñ gñ i là "mñ ng lññ i" đó.

Thñ thì các chuyên gia mà đi đào tin vñ đñ nghiñn cñ u và khuyñ n nghñ cho khách hàng có thñ

là kñ giao dñ ch nñ i tuyñ n hay không? Phân tích mñ t bñ ng kñ t toán sñ sách có thñ là nghiên cñ u, nhñ ng nñ u mọi tin cñ a mñ t "chuyên gia" có khi là nhân viên hay khách hàng cñ a doanh nghiñ p đang đññ c chỉñ u cñ , thì đñ y là thông tin cñ a nñ i tuyñ n.

Chuyñ n này hñ p đñ n vì cái ông Trang Chu vñ a bñ bñ t tuñ n qua là nhân viên cñ a Primary Global Research, mñ t công ty thuñ c loñ i "mñ ng lññ i chuyên gia" đang bñ đñ u tra. Tñ i danh cñ a ông ta là "có âm mñ u gia tăng giá trñ cñ a công ty mình trong dñ ch vñ "mñ ng lññ i chuyên gia", vñ i nhñ ng tin tñ c thuñ c loñ i nñ i tuyñ n đññ c cung cñ p cho khách hàng là các quñ đñ u tñ đñ i xung".

Bây giñ , khi nhà chñ c trách đã ghim mñ t nghi can, thì hñ có quyñ n gây sñ c ép và mñ c cñ cho nghi can này đññ c nhñ tñ i, bñ ng cách tñ giác hoñ c giúp viên chñ c an ninh gài bñ y nghi can khác đñ lñ y chñ ng cñ . Vì vñ y, chuyñ n này sñ còn lây lan ra nhiñ u doanh nghiñ p và nhân vñ t then chñ t.

Nhñ ng cũng chính vì vñ y mà nhiñ u chuyên gia kinh tñ và luñ t pháp đang nêu ngññ c vñ n đñ là không nên duy trì tñ i "giao dñ ch nñ i tuyñ n", vì càng hñ n chñ thông tin và không giúp thñ trññ ng vñ n hành mñ t cách bình hòa. Chúng ta chñ a rõ là cuñ c tranh luñ n vñ pháp lý và đñ o tñ c ñ y sñ ngã ngũ ra sao, nhñ ng rõ ràng là các quñ đñ u tñ đñ i xung đang nñ m trên lñ a.

Thanh Hà: Xin cám ññ n anh Nguyñ n Xuân Nghĩa.